

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : รูปแบบประสิทธิผลการจัดการความรู้ของมูลนิธิโครงการหลวง
ในการพัฒนาพื้นที่สูงภาคเหนือของประเทศไทย

โดย : พิสิทธิ์ พงศาปรมัตต์

ชื่อปริญญา : ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชา : การจัดการ

อาจารย์ที่ปรึกษาประจำตัวนักศึกษา :
(ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ยุวัฒน์ วุฒิเมธี)

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ศักดิ์ อังกลสิทธิ์)

..... 9 พ.ศ. / 2561

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) กระบวนการบริหารงานของมูลนิธิโครงการหลวงในเขตพื้นที่สูงทางภาคเหนือของประเทศไทย 2) ระบบและกลไกในการจัดการความรู้ของมูลนิธิโครงการหลวงในการพัฒนาพื้นที่สูงเขตภาคเหนือของประเทศไทย และ 3) สภาพปัญหาและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาต่อยอดการจัดการความรู้ของมูลนิธิโครงการหลวง โดยใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ และเสริมด้วยวิจัยเชิงปริมาณผ่านแบบสอบถาม จากกลุ่มคณะกรรมการมูลนิธิโครงการหลวง ผู้บริหารระดับสูง ระดับกลาง ระดับต้น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมูลนิธิโครงการหลวง ผู้นำชุมชนที่ได้รับการยอมรับและเกษตรกรสมาชิกของมูลนิธิโครงการหลวง จำนวน 22 ท่าน และกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณจากเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของมูลนิธิโครงการหลวงคอยอินทนนท์ จำนวน 312 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมการตีความข้อมูลและสร้างข้อสรุปทั่วไป

ผลการศึกษาพบว่า

1) กระบวนการบริหารงานของมูลนิธิโครงการหลวงมีการดำเนินงานตามโครงสร้างขั้นตอนการทำงานผ่านสถานีวิจัย ศูนย์พัฒนาโครงการในพื้นที่ที่ชัดเจน โดยมีสำนักงาน ฝ่ายอาสาสมัคร โครงการทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามวิสัยทัศน์ ภารกิจในการพัฒนาพื้นที่สูงของมูลนิธิโครงการหลวงกำหนดไว้ชัดเจน

2) มุลนิธิโครงการหลวงมีการกำหนดวิสัยทัศน์ในการจัดการความรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ การแสวงหาความรู้ การสร้างความรู้ การจัดเก็บความรู้ การวิเคราะห์และสกัดความรู้ การถ่ายโอนและการเผยแพร่ความรู้ และการประยุกต์และการทำให้ข้อมูลถูกต้องเที่ยงตรงในลักษณะของการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในองค์กร ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ โดยกลไกสำคัญในการจัดการความรู้มาจากผู้บริหารองค์กร บรรณาธิการในองค์กร วัฒนธรรมองค์กร การทำงานเป็นทีมในองค์กร และความเข้มแข็งของชุมชน

3) องค์กรความรู้ทางวิชาการเกษตรไม่สามารถต่อยอดความรู้หรือสร้างนวัตกรรมได้เนื่องจากขาดงบประมาณสนับสนุนวิจัยและพัฒนา และควรส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมองค์ความรู้ที่ได้รับจากการจัดการความรู้ในมุลนิธิโครงการหลวง

4) มุลนิธิโครงการหลวงควรพัฒนาศักยภาพทีมงาน และอาสาสมัครให้มีศักยภาพในการประสานงานในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มีขั้นตอนในการปฏิบัติ การถ่ายทอดเผยแพร่ความรู้ที่กระชับ ชัดเจน เหมาะสมกับภารกิจในแต่ละ โครงการและสอดคล้องกับขั้นตอนในการจัดการความรู้ในมุลนิธิโครงการหลวงอย่างเหมาะสม

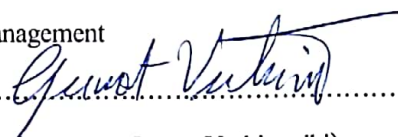
Abstract

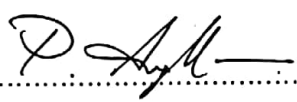
Title : Knowledge Management Effectiveness Model of Royal Project Foundation in
Development of Northern Thailand

By : Mr. Bhisit Phongsaporamut

Degree : Doctor of Philosophy

Major : Management

Thesis Advisors : .....
(Professor Dr. Yuwat Vuthimedhi)

.....
(Professor Dr. Phongsak Angkasith)

..... 9 / May / 2018

The purposes of this study were to study 1) the management process of the Royal Project Foundation in the highland of northern Thailand 2) the system and mechanism for knowledge management of the Royal Project Foundation for highland development in the northern Thailand; and 3) problem conditions and recommendations for further development of the Royal Project Foundation's knowledge management. This research employed qualitative research method by in-depth interviewing 22 participants from the Royal Project Foundation board, senior managers, middle managers, first-level managers, the Royal Project Foundation staff, the recognized community leaders and members of the Royal Project Foundation; and supplemented with quantitative research through questionnaires collected from 312 participants from the members of Doi Inthanon Royal Project Foundation. The statistics used in the analysis were percentage, mean and standard deviation to interpret data and develop general conclusion.

The results of the study indicated that

1) The management process of the Royal Project Foundation in the highlands of northern Thailand was structured. The work process through the research station and project development center was clear. The Foundation officers and volunteers clearly supported the systematic operation by following the vision and the mission of the Foundation.

2) The Foundation had a collaborative and systematic knowledge management. The knowledge management process consisted of knowledge identification, knowledge creation and acquisition, knowledge storage, analysis and extraction of knowledge, transfer and dissemination of knowledge, including the application and validation of data in Participatory Action Research (PAR) among stakeholders within organizations, community, and government agencies. The key mechanisms of knowledge management came from corporate executives, organization atmosphere, organizational culture, teamwork and strength of the community.

3) The agricultural knowledge and innovation could not be created due to the lack of funding for research and development while the related agencies should be encouraged to codevelop and to synthesize the innovation and knowledge gained from the Foundation.

4) The Foundation should develop the capacity of the working teams and volunteers to be more efficient in coordination and procedural practice. The dissemination of knowledge should be concise, applicable for each project's mission and in accordance with the proper procedures for the Foundation's knowledge management.